

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Woensdag



COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

6 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Maart.

Al de bladen der hoofdstad zijn heden gevuld met den uitslag van de stemming voor de vorming der bureaux in de 14 kieskollegien van het seine-departement, welke gisteren heeft plaats gehad, en waarvan men, ofschoon daardoor nog niets bepaalds beslist wordt en vele klachten bij deze voorloopige stemming afwezend waren toch reeds eene zekere waarde hecht, omdat men uit de keuze van de benoeming tot presidenten de strekking van de meerderheid der kiezers vermeent te kunnen opmaken. Het *Journal des Débats* behelst heden hierover het volgende:

„Zonder een te groot gewigt aan de vorming der bureaux te hechten, heeft dezelve toch in sommige collegien reeds kenmerken gedragen waarvan men de waarde niet zou kunnen betwisten, en daar zijn al de kansen ten voordeele van de 221 of van hunne kandidaten geweest. Er is wellicht geen collegie in Frankrijk, waar de oppositie grootere pogingen gedaan heeft om te slagen, dan in het 2de arrondissement. Aldaar moest men den heer *Lafitte* doen benoemen en een der krachtigste steunpilaren onzer instellingen den heer *J. Lefebvre* verwijderen. In dit collegie is de meerderheid van het definitief bureau aan de zijde der aanhangers van den heer *J. Lefebvre* geweest, zijne keus is verzekerd. In de 1ste, 8ste, 9de en 10de arrondissementen is de zege niet twijfelachtig. Wij spreken niet van de andere arrondissementen, alhoewel de zege der vrienden van het charter en van den vrede ons ook voorschijnt er verzekerd te zijn, maar de definitieve debatten voor den president en de stemopnemers hebben zich daar zoo scherp niet afgespeeld. In het 11de bureau weet men onder anderen, dat de bureau met gemeen overleg van de kiezers van het seine-departement hebben heden ~~beslist~~ gestemd. Wij twijfelen er niet aan, of de kiezers zullen morgen allen op hun post zijn. Zij hebben een grooten pligt te vervullen: te beschermen de ware belangen van het land, den vrede, de bezworen trouw, het koningschap, het charter tegen de overheersching eener zedeloze en inconstitutionele coalitie. Dat zij het niet vergeten. Nooit was het verzuim misdadiger dan thans.”

De bladen der oppositie behelzen dergelijke overzichten, natuurlijk in hannen geest toegelicht. De *Courrier Français* houdt onder anderen eene speciale opgave van al de 14 collegien, en besluit insgelijks met de verklaring, dat deze eerste verkiezings-operatie nog weinig afdoen; echter vermeent dit orgaan der coalitie, dat dezelve over het geheel gunstige kansen voor de leden der oppositie aanbieden.

Gunstig voor het ministerie, kan men intusschen in alle geval den uitslag der voorloopige keuzen in het eerste en tweede arrondissement der hoofdstad aanmerken. Daar staan twee der voornaamste voorstanders van het ministerie tegen over twee niet minder aanzienlijke hoofden der coalitie. In het eerste arrondissement hebben de vrienden van den ministeriële kandidaat, generaal *Jacqueminot*, 800 stemmen meer geteld dan de vrienden van den kandidaat der coalitie *Odillon Barrot*. In het tweede arrondissement hebben de vrienden van den heer *J. Lefebvre* in drie bureaux de meerderheid gehad op de vrienden van den heer *Lafitte*.

Heden heeft de stemming voor de afgevaardigden zelve plaats, maar daar de post, uit hoofde van den zondag, vroeger vertrekt, is de uitslag daarvan nog niet bekend.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft zijne Exc. de minister van Buitenlandsche Zaken eene staatkundige mededeeling gedaan. Zijne Exc. verhaalde wat er sinds het laatste verslag, op den 12 december 1838, was voorgevallen, nevens de beantwoording van de nota der Nederlandsche

Regering van den 14 maart jongstleden, strekkende om tot de regeling van het nederlandsch-belgisch vraagstuk te geraken. Op het einde des afgelopen jaars deed zich de uitkomst dezer raadplegingen wel eenigzins vermoeden, maar waren zij geenszins gekomen tot die rijpheid, om te veroorloven, dat men in bijzonderheden ten aanzien van het officieus verhandelde kon treden. De slotsom der raadplegingen is geweest, dat de Gevolmagtigden der vijf Mogendheden, te Londen vereenigd, den 23 januarij, aan den Nederlandschen Gevolmagtigde de stukken hebben doen toekomen, welke bereid bekend zijn, als: 1°, een ontwerp van tractaat tusschen den Koning der Nederlanden en de vijf groote Mogendheden, en 2°, een ander ontwerp van verdrag tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Koning der Belgen, met de daarbij gevoegde stukken, zijnde ten derde de bekende Nota van 23 januarij 11. door de conferentie aan onze regering gerigt, en ten vierde het afschrift eener dergelijke nota aan België. De vijfde en zesde bijlage bevat de kaarten van Limburg en Luxemburg. De Minister deed opmerken, dat eene vergelijking van het tractaat der 24 artikelen, dezerzijds aangenomen, met het thans voorgesteld wordende, onderscheiden belangrijke afwijkingen behelsde, en dat de vermindering van het belgisch aandeel in de schuld, het gemis van den achterstand en de bepalingen betrekkelijk de Schelde geenszins op eene evenredige wijze door de bepalingen betreffende het Syndicaat werden opgewogen. Intusschen vermeende de Nederlandsche Regering te moeten toegeven. Zij toch had steeds het belang van het Vaderland op het oog gehad, leede op den ongunstigen staatkundigen toestand van geheel Europa, op de ongestoorde handhaving onzer regten, op de materiele belangen des Lands, en vermeende dat de drang der omstandigheden medebragt, dat zou worden opgegeven hetgeen niet meer bereikbaar was. Den 4 februarij heeft de Nederlandsche Regering aan de Londensche Conferentie hare toetreding bekend gemaakt. Dienzeldigen dag heeft de Londensche Conferentie haar van de ontvangst kennis gegeven en verklaard onmiddellijk aan België kennis van die toetreding te zullen geven. Ook deze beide reeds bekeude stukken worden door de Staatscourant medegedeeld.

Intusschen heeft de Nederlandsche Regering, een blik werpende op de veelvuldige krijgstoerusting in België, vermeend zich niet te kunnen onthouden van het nemen van eenige maatregelen van voorzorg. Die maatregelen waren door de door België aangenomen oorlogzuchtige houding zeer noodzakelijk geworden, zoozeer dat de Staten-Generaal, op het einde des jaars 1838, bij de toen gehouden beradslagingen, zelve de aandacht der Regering daarop gevestigd hebben. Ten einde alle noodeloze uitgaven voor te komen, en zelfs den schijn van oorlogzuchtige bedoelingen te vermijden, bepaalde zich de Nederlandsche Regering tot het nemen der maatregelen, welke door de omstandigheden dringend noodzakelijk gemaakt waren. Middelerwijl gaf de Londensche Conferentie de vrees te kennen, dat de nabijheid der beide legerbenden ligt tot eenige botsingen zou kunnen aanleiding geven, die vermeden behoorden te worden, welke wensch ook door de Nederlandsche Regering gedeeld werd. Hierover werden eenige nota's gewisseld. Den 1sten Februarij zond de conferentie eene bijna gelijklopende nota, aan de Nederlandsche en Belgische gezanten, de heeren *S. Dedel* en *S. van de Weyer*, drong bij die nota's, er op aan, dat de troepen van de uiterste grenzen zouden worden teruggetrokken. Den 11 februarij gaf de nederlandsche gezant te Londen, de heer *Dedel*, kennis dat aan dit verlangen der Londensche Conferentie zou worden voldaan. Zij heeft de Conferentie doen zien, dat de buitengewone maatregelen, die Nederland in het begin dezes jaars heeft gemeend te moeten nemen, later plaats gehad hebben dan de krijgstoerusting in België; dat er bovendien geene questie van eene oproeping van reserve of van schutterij geweest is; dat er ook geene dubbelzinnigheid bij de regering bestaat ten aanzien der door haar den 11sten dag gelegde vredelievende bedoelingen, maar dat zij tot het nemen

van etwige maatregelen van voorzorg verplicht was geworden door de zeer oorlogzuchtige houding van België, ten gevolge van het in België op voet van oorlog brengen van schier alle strijdkrachten, en door het steeds naar het noorden des rijks doen oprukken der troepen. Zij voegde er bij, dat, naar mate van de sterkte der belgische krijgsmagt, en naar de in dat land bestaande versnelde middelen van gemeenschap, het nederlandsche leger geenszins gerekend kon worden in evenredigheid daarmee te staan; terwijl overigens zich alles bepaald had tot het weder oproepen van de manschappen van twee ligtingen der militie, die slechts met onbepaald verlof naar huis waren gezonden.

De minister besloot zijne mededeeling aldus:

Edel Mogende Heeren! indien de openlijke behandeling en onmiddellijke bekendmaking der meeste binnen- en buitenlandsche staatsaangelegenheden een der kenteekenen zijn van onzen tijd, zoo is dit meer bijzonder het geval met de onderhandelingen uit de Belgische gebeurtenissen sedert het jaar 1830 voortgesproken. Onvermijdelijk beperkt zich hierdoor de kring der daadzaken, welke U Edel Mogenden zouden kunnen wenschen van mij te vernemen; maar als Nederlanders mogen wij ons thans over die publiciteit verheugen. Zij toch zal aan den geschiedschrijver en aan den staatsman, aan tijdgenooten en aan het nageslacht, eenen rijken voorraad der kostbaarste bouwstoffen voor hunne nasporingen opleveren. Terwijl zoo menige bladzijden van de jaarboeken der volken achter eenen ondoordringbaren sluier verborgen blijft, zal de toegang tot de voorvallen, welke aan ons Vaderland zulke diepe wonden geslagen hebben, steeds voor een iegelijk genaakbaar zijn, en nimmer zal de getroffen navorscher, mits hij slechts waarheid zoekt, in verlegenheid geraken, wanneer hij zich de vragen zal voorstellen: welke was de aanleiding der uiteenscheuring van het bloeiende Koninkrijk der Nederlanden; door welken samenloop van oorzaken kreeg zij haar beslag; aan welke zijde lagen het recht en de billijkheid, het welbegrepen belang van den Staat, de gematigdheid, en de aankleving aan de beginselen van orde en ware vrijheid; toonde gedurende den achtjarigen strijd 'lands bestuur zich bestand tegen de zware beproeving aan hetzelfde door de Voorzienigheid opgelegd; ging deszelfs volharding gepaard met beleid, bukte het met waardigheid voor het noodlot, en welke toekomst voorspelt de scheiding van Nederland en België aan het welzijn der beide landen, en aan de rust van Europa?

Na deze mededeeling werd de volgende Vergadering bepaald op aanstaanden donderdag, des namiddags ten twee ure.

(Wij zullen in onze volgende Nummers den tekst der 24 artikelen mededeelen, zooals dezelve thans in de Staats-Courant zijn opgenomen, met aanduiding van de voornaamste in dezelve gebragte wijzigingen.)

De zitting der belgische vertegenwoordigers werd gisteren ten eenen ure geopend. De tribunen waren weder met nieuwsgierigen gevuld, ook de aanwezende leden van vreemde gezantschappen, die te Brussel geaccrediteerd zijn, waren in de voor hen gereserveerde plaats.

Na het appel nominaal werd er voorlezing gedaan van een groot getal petitiën tegen en voor de aanneming van het door de Londonsche conferentie voorgesteld traktaat. De laatstgenoemde waren het talrijkst.

De secretaris der kamer las vervolgens een besluit van vorst Leopold voor, van den 28sten II., waarbij de heeren Dujardin en Smits tot koninklijke commissarissen beneemd worden om samen met de ministers, het voorgesteld ontwerp voor de autorisatie tot teekening van het traktaat, te verdedigen en om aan de kamer de noodige inlichtingen te geven over de kwestien van de schuld en de Schelde, waarmede de beide gezegde ambtenaren zich bijzonder hebben bezig gehouden, in hunne betrekking van buitengewone commissarissen bij de londonsche conferentie. De beide gezegde heeren worden vervolgens in de zaal toegelaten en namen achter de bank der ministers plaats.

De president Raikem verklaart vervolgens de algemeene discussie over het ontwerp betrekkelijk de toetreding tot het traktaat geopend en geeft het woord aan den heer de Quaesne, die in eene lange voor de vuist uitgesprokene rede de noodzakelijkheid van de aanneming betoogt en zegt daarvoor te zullen stemmen.

Daarop voerde de heer Scheyven, een vertegenwoordiger uit het te ontruimen gedeelte van Limburg, het woord, en las eene redevoering die ruim twee en een half uur duurde, met veel hevigheid de besluiten der conferentie aanvallende, alsmede het gedrag der ministers. Ten drie uren was de minister van de openbare werken Nothomb aan het woord.

— De grootste rust blijft te Brussel heerschen. Er was gisteren niet veel volks in den omtrek van de vergaderzaal der vertegenwoordigers. Men had dezelfde militaire voorzorg-maatregelen als bij de vorige zittingen genomen.

— Het schijnt dat het belgisch bewind de opgeroepen reserve-troepen van lieverlede naar hunne haardsteden wil laten terugke-

ren. De *Messenger de Gand* vermeldt dat de kolonel van het 15de regiment reserve troepen, aldaar in garnizoen, twintig man per kompagnie met verlof huiswaarts gezonden heeft.

— De arrestatie der redacteuren van den Luikschen *Politique* heeft zich nog niet bevestigd.

De zitting der belgische kamers van vertegenwoordigers is gisteren middag ten ruim vier uren geëindigd, en de verdere discussie over het ontwerp van toetreding tot heden morgen, ten 12 ure geadjourneerd. Slechts vier leden hebben in de zitting van gisteren het woord over de hangende kwestie gevoerd, te weten de heeren *Dequesne*, *Scheyven*, de minister *Nothomb* en de heer *Zoude*. De eerste spreker, de heer *Dequesne*, die voor de aanneming sprak, grondde zijn betoog op de beantwoording der vraag, of men hoop had om Limburg en Luxemburg te behouden? Zoo ja, dan moest men weigeren, zoo neen, en dit was zijn gevoelen, dan moest men toetreden; om thans het besluit van de conferentie af te wijzen, bleef er slechts een argument over, de tegenstand met de wapenen in de hand tegen het zaamverbonden Europa. De heer *Dequesne* onderzocht ten laatste de kwestie van competentie der kamer, die hij erkende, en zeide, dat hij, alhoewel met leedwezen, zijne toestemming tot het traktaat zou geven, hopende dat hij zijne Limburgsche en Luxemburgsche landgenooten geen laatst vaarwel zeide.

De tweede spreker, de heer *Scheyven*, was tegen het ontwerp. Hij herinnerde aan de gedane verklaringen, aan de aangenomene houding; hij begreep de handeling der drie aangebleven ministers niet, noch hoe zij den moed gehad hadden, om de onderbavige voorstellen te doen; hij begreep niet waarom het bewind zoo lang de hoop had doen levendig blijven op het behoud der beide gewesten, daardoor durvende personen had gecompromitteerd en miljoenen schats gevraagd, den schijn van tegenstand aangenomen, terwijl men gezind was toe te geven. Maar het werk was nog niet voltooid; het lot der beide gewesten was in handen der kamer, men kon de Limburgsche en Luxemburgsche broeders niet aan hun lot overlaten (de heer *Scheyven* zelfs is uit het Limburgsche) zonder zich voor Europa ten toon te stellen en derzelve bewoners, vooral de ingezetenen van Venloo aan de wraak van het Hollandsch gouvernement prijs te geven; men had het juk afgeworpen van dien men zijnen onderdrukker noemde, en gaf nu 400,000 zijner broeders aan dien onderdrukker over, die hen als eene kudde vee zou behandelen enz. De heer *Scheyven* meende, dat de tegenwoordige eretieke toestand van België door de aanneming van het traktaat niet verbeteren zou; immers de Scheldevaart werd met een recht van 1,50 per ton bezwaard. De aanneming was een langzame teruggang tot de restauratie; met het traktaat te weigeren zou men zijne nationale eer bewaren en toch geen oorlog hebben; met de aanneming zou de zelfmoord den broedermoord van nabij volgen.

De minister van openbare werken *Nothomb*, die daarna sprak, verklaarde voor de aanneming, dat de drie ministers uit overtuiging aan de zaken geheven waren, dat hij trad in een uitvoerig betoog over de noodzakelijkheid van de aanneming der 24 artikelen. Hij haalde een gezegde aan, van den heer *Baron* in de franse kamer, dat in Luxemburg de kiem van de revolutie lag, omdat dit land zich aan de belgische revolutie had onttrokken, en dien tot Duitschland behoorde. De heer *Nothomb* meende, dat België recht gehad had met a.n de belgische revolutie deel te nemen, en Europa eene groote onrechtvaardigheid beging met de beide provincien van België te scheiden, maar zij waren te zwak om zich tegen geheel Europa te verzetten. De heer *Nothomb* verdedigde daarop zijne vroeger geuite gevoelens omtrent de zaak; hij beantwoordde de gemaakte bedenkingen, dat het traktaat van 15 November niet meer uitvoerbaar zou zijn, sprak over de houding der bondgenooten van België; over de gevolgen van de weigering t welk de oorlog geven zou of de dwang door blokering of afsluiting. De minister eindigde met de betuiging, dat België niet onteerd of vernederd wierd, met de aanneming, omdat men voor geheel Europa gezwich had; en hoeveel hem-zelfen de afscheiding van Luxemburg kostte.

Nu sprak de heer *Zoude* nog tegen de aanneming, maar zijne rede vond na die des ministers niet veel gehoor. De minister van oorlog, *Wiltmar*, was aan de beurt, toen de zitting onbeheven werd.

* * * Heeren overleden mijns leedergeliefde echtgenoot, SARA CATHARINA WILLEM, in den ouderdom van bijna vijf en dertig jaren, met naastende twee kinderen, te jong om hun verlies te besellen.

Wiltmar,

C. A. VIEWEG,

den 2den Maart 1839.

Voor 't Rijk.

IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJSSEN.

Aanzienlijke Verkoop van AANGEHAALDE GOEDEREN, in de gewone Verkoopzaal te Breda, Veemarkt, Wijk D, N. 178, op Vrijdag den 20. Maart, zoo noodig ook volgende dag of daarop, als: onderscheidene gouden HANDBRINGEN, HOROLOGIE, FOU-GEN, Dames BROCHES en OORBELLEN, 154 stuks ZILVER FOU-LAASSEN, ruim 1000 stuks Tulle VROUWEN- en KINDER-MUTSEN, geborduurd en gestopt, 35 stukjes KANT en KANTEN-TULLE, onderscheidene stukjes Satijnen LINT, differente pakjes BREI- en NAAZLIDE, (verschillende kleuren), onderscheidene stukken MANUFACTUREN van Paardenhaar, vier stukjes Zijden DASSENSTOF, omtrent 350 paren zoo Marokijnen, Stoffen, als Lederen DAMES-SCHOENEN en LAARSJES; met meer andere GOEDEREN.